

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/34876 - 7/34878 } G.K.
7/34880 }
7/34882 - 7/34888 } 26

Sayı : 99074258-610- 147
Konu : Soru Önergisi

01 / 12 / 2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 21.10.2020 tarihli ve 43452547-120.07-E.726075 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde alınan Adana Milletvekili İsmail KONCUK'un 7/34876, 7/34877, Adana Milletvekili Müzeyyen ŞEVKİN'in 7/34878, İstanbul Milletvekili Dilşat CANBAZ KAYA'nın 7/34880, Malatya Milletvekili Veli AĞBABA'nın 7/34882, Ankara Milletvekili İbrahim Halil ORAL'ın 7/34883, Kocaeli Milletvekili Lütfü TÜRKKAN'ın 7/34884, Hatay Milletvekili Lütfi KAŞIKÇI'nın 7/34885, Van Milletvekili Muazzez ORHAN IŞIK'ın 7/34886, Şanlıurfa Milletvekili Ayşe SÜRÜCÜ'nün 7/34887, Şanlıurfa Milletvekili Ömer ÖCALAN'ın 7/34888 esas numaralı yazılı soru önergeleri incelenmiş olup konuya ilişkin bilgiler ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Ziya SELÇUK
Millî Eğitim Bakanı

Ek: Bilgi (19 Sayfa)

**ŞANLIURFA MİLLETVEKİLİ ÖMER ÖCALAN'IN 7/34888 ESAS NUMARALI YAZILI
SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ**

Mevsimlik tarım işçileri ve çocuklarına yönelik olarak hazırlanan üç adet yaygın eğitim kurs programı bulunmaktadır. Bu kurs programları göçer ve yarı göçer aileler ile mevsimlik tarım işçisi ailelerinin çocuklarına eğitim desteği vermek için 4-6, 8-10 ve 9-12 yaş olarak düzenlenen kurs programlarıdır. Bu kurs programlarına erişen çocuk sayılarına ilişkin yaygın eğitim kurs verilerine e-Yaygın sisteminden erişilmektedir.

Geçici koruma altındaki çocukların okul terklerinin azaltılması amacıyla okula devam şartını sağlayan öğrencilerin ailelerine Yabancılar Yönelik Şartlı Eğitim Yardımı (YŞEY) yapılmaktadır. YŞEY kapsamında ilköğretim ve ortaokulda öğrenim gören erkek öğrencilere aylık 35 TL, kız öğrencilere ise aylık 40 TL, lisede öğrenim gören erkek öğrencilere aylık 50 TL, kız öğrencilere ise aylık 60 TL ödeme yapılmaktadır.

PIKTES Projesi kapsamında okula hiç başlayamamış veya uzun süre ara vermek zorunda kalmış 9-18 yaş arası yabancı uyruklu (Suriyeli, Iraklı, Afgan vb.) çocukların tespiti ve ailelerin iknası için PIKTES öğretmenleri tarafından hane ziyaretleri gerçekleştirilmiştir. Çocukların ve ailelerinin ikna edilerek okula kazandırılması amacıyla planlanan çalışmalar için Türk Kızılay'ı ile işbirliği yapılmıştır. Millî Eğitim Bakanlığı tarafından çocuklar için sağlanan eğitim olanakları ve okula kayıt gibi hususlarda aileler ve çocukların bilgilendirilmeleri sağlanmıştır. Okula kayıt yaptırmaya ikna edilen çocuklar Denklik Komisyonlarına yönlendirilmiştir. Denklik Komisyonları tarafından değerlendirilen çocuklar yaş ve seviyelerine uygun olarak sınıflara yerleştirilmektedir. Ayrıca ikna edilen bu çocuklara yönelik Telafi Eğitimleri düzenlenmektedir. Telafi Eğitimleri ile, okul dışında kalmış veya uzun süre okula ara vermek zorunda kalmış çocukların akranlarıyla doğrudan müfredatı takip edebilmesi oldukça zor olduğundan bu sorunu gidermek ve onların okula yönelik motivasyonlarını artırarak okul terklerinin azaltılması amaçlanmaktadır. Tüm bu çalışmalara 2017 yılından itibaren düzenli olarak devam edilmektedir.

Bakanlığımızın son yıllarda üzerinde önemle durduğu konulardan biri de Erken Çocukluk Eğitimi'dir. Çocuklara erken yaşlarda eşit fırsat sağlayan etkili programlar onların sadece daha uzun yıllar okulda kalmalarına yardımcı olmakla kalmayıp, başarısız ve sınıf tekrarı yapan öğrencilere yönelik telafi edici programlara duyulan ihtiyacı da azaltır. Yabancı uyruklu çocukların okula uyumları konusunda yaşadıkları sorunlardan hareketle proje kapsamında, okula hazır başlama düzeylerini artıracak, dil problemlerini azaltacak ve kültüre uyum sağlamalarını kolaylaştıracak kısa süreli erken çocukluk müdahale programının hayata geçirilmesine yönelik çalışmalar başlatılmıştır. Bu kapsamda, Yabancı Uyruklu öğrencilerin Türk akranlarıyla bir arada oldukları sınıflarda kullanılacak, dil kazanımlarının ve sosyal uyum becerilerinin ön planda olduğu, çocukların okula uyumunu kolaylaştırıcı bir yaz eğitimi programı ve sınıf rehberlik programı hazırlanarak 2018-2019 eğitim öğretim yılı yaz döneminden itibaren uygulanmaya başlanmıştır.

Suriyeli ailelere yönelik 23 ilde bilgilendirme toplantıları gerçekleştirilmiş ve Suriyeli öğrencilere sunulan eğitim fırsatları hakkında aileler bilgilendirilmiştir.

PIKTES Mesleki Eğitim Bursu; ortaöğretimin 2. kademesi lise öğretiminde okullaşma oranını yükseltmek, çocuk işçiliğini önlemek, okul terklerinin önüne geçmek, eğitime devamlılığı sağlamak ve mesleki eğitimde farkındalığı artırmak amacıyla geçici koruma

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

altındaki (Suriye, Irak, Afgan uyruklu) öğrencilere ve dezavantajlı Türk öğrencilere verilecektir.

2020- 2021 eğitim öğretim yılında Projenin yürütüldüğü 26 ilde bulunan Mesleki ve Teknik Anadolu Liseleri, Mesleki Eğitim Merkezlerinin 9,10,11,12. sınıfındaki öğrenciler burs desteğinden faydalanacaktır. PIKTES Mesleki Eğitim Bursu okula düzenli devam edildiğinde aylık 235 TL ve senede bir kereye mahsus 470 TL Okula Dönüş Desteğinden oluşmaktadır. Mesleki ve Teknik Eğitimin ne olduğunu, neden tercih edilmesi gerektiği, avantajlarının neler olduğu, öğrencilerin mezun olduklarında elde edecekleri fırsatları anlatmak ve PIKTES Mesleki Eğitim Bursu konusunda bilgi vermek üzere afiş ve broşür hazırlanarak dağıtılmıştır. PIKTES Mesleki Eğitim Bursundan ilk aşamada PIKTES İzleme Modülüne kayıtlı 11.425 öğrenci (6855 Yabancı uyruklu öğrenci, 4570 Türk öğrenci) faydalanacaktır. Eğitim öğretim yılı içerisinde modüle öğrenci kayıtları devam etmektedir

Ülkemizin sosyo-ekonomik yapısı ve coğrafi şartları gereği birçok vatandaşımız yılın belirli dönemlerinde ikamet ettikleri yerleşim birimlerinden mevsimlik gezici tarım işçisi, göçer veya yarı göçer olarak yurdun farklı bölgelerine göç etmektedir. Eğitim öğretim dönemine rastlayan bu göçler neticesinde zorunlu öğrenim çağındaki birçok çocuğumuzun eğitim ortamından uzaklaşmaları söz konusu olmaktadır. Bu durumdaki çocuklarımızın gittikleri yerlerde eğitim öğretim hakkından faydalandırılmaları önem arz etmektedir.

Mevsimlik tarım işçisi aile çocuklarının eğitim olanaklarından mahrum kalmamaları adına 21 Mart 2016 tarihinde 2016/5 sayılı Mevsimlik Tarım İşçisi Göçer ve Yarı Göçer Ailelerin Çocuklarının Eğitime Erişimi konulu Genelge yürürlüğe girmiştir. Bu Genelge kapsamında Bakanlığımız görev ve sorumlulukları dâhilinde çocukların eğitim haklarından mahrum kalmamaları için önlemler alınmaktadır. Bu önlemler;

- İl/ilçe millî eğitim müdürlüklerinde “İl/İlçe Mevsimlik Gezici Tarım İşçileri ile Göçer veya Yarı Göçer Ailelerin Çocuklarını Takip Ekipleri” kurulmuştur.

- Takip ekiplerince, iline gelen veya ilinden giden mevsimlik tarım işçisi, göçer veya yarı göçer ailelere ve işverenlere yönelik çocukların eğitime erişimleri hususunda bilinçlendirme amaçlı ziyaretler yapılmaktadır.

- Öğrencilerin takip ekiplerinin yönlendirmesi ile en yakın okula taşıma yoluyla eğitime erişimleri sağlanmaktadır.

- e-Okul Yönetim Bilgi Sisteminde “Mevsimlik Tarım İşçi Öğrencisi” geçici nakil nedeninden gelen öğrenciler, misafir öğrenci olarak kayıt ettirilmekte ve öğretmenlerin bu öğrencilere verdikleri puanlar ile devam durumları kayıtlı oldukları okul müdürlüklerine dijital ortamda gönderilmektedir. Böylece her iki okulun öğretmenleri de öğrencinin eğitim sürecini takip edebilmektedir.

- Mevsimlik tarım işçi çocuklarından kayıtlı oldukları okuluna geri dönen öğrencilere ihtiyaç olması hâlinde telafi eğitimleri yapılmaktadır.

Genelge kapsamında ayrıca;

- Kurulan takip ekipleri çalışmalarını Haziran ve Aralık ayları olmak üzere yılda iki kez Bakanlığımıza raporlamaktadır.

- Bu öğrencilerin merkezi sistem sınavlarına girebilmeleri için göç ettikleri yerlerde başvurmaları halinde yedek sınıflar oluşturularak sınava girmeleri sağlanmaktadır. Bunların yanı sıra il/ilçe Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları tarafından okul kıyafeti, kırtasiye ve benzeri ihtiyaçları karşılanmaktadır.

- Öğrencilerin ailelerine yönelik olarak halk eğitim merkezleri vasıtasıyla eğitimin önemi, eğitime erişim, eğitim hakkından faydalanma konularında bilgilendirme faaliyetleri,

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

aile içi ve bireysel eğitim danışmanlık hizmetleri ve meslek edindirme kursları ile imkanlar dahilinde 1. ve 2. kademe okuma yazma kursları düzenlenmektedir.

- Yine halk eğitim merkezleri aracılığıyla yarıyıl tatili ve yaz tatillerinde öğrencilere yönelik destekleme yetiştirme kursları ile sosyal etkinlikler düzenlenmektedir.

- Bakanlığımız bu Genelge haricinde Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı koordinesinde yürütülen Ulusal İstihdam Stratejisi ve Çocuk İşçiliği İle Mücadele Ulusal Programı belgelerinde yer alan mevsimlik tarım işçiliği konusundaki eylemleri de yerine getirmektedir.

- Bakanlığımız, her yıl düzenli olarak mevsimlik tarım işçisi takip ekiplerimize hizmet içi eğitimler düzenlenmektedir. Bu eğitimler ile takip ekiplerimizin çocuk işçiliği ve eğitimi konusunda bilgilendirilmesinin yanı sıra birbirleri ile iletişimleri güçlenmekte ve çocuklara yönelik alınacak aksiyonlarda daha hızlı hareket edilmesi sağlanmaktadır.

Şanlıurfa Valiliği'nce konuya ilişkin olarak;

Bakanlık Müfettişleri tarafından Şanlıurfa İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nün genel denetiminin 06-17/07/2020 tarihleri arasında yapıldığı, yürütülen genel denetim çalışmalarının kurumun iş ve işlemlerine ilişkin süreç ve sonuçlar ilgili kişi ve birimler ile iş birliği içinde, mevzuata, önceden belirlenmiş amaç ve hedeflere göre incelenerek değerlendirildiği, tespit edilen hususların denetim raporunda belirtildiği, denetim raporunda belirtilen hususlarla alakalı "Şanlıurfa İl Milli Eğitim Müdürlüğü Gelişim Planı" hazırlandığı ve Bakanlığa sunulduğu, hazırlanan Şanlıurfa İl Milli Eğitim Müdürlüğü Gelişim Planı'nda sorunun çözümünü gerçekleştirecek sorumlu birim, yapılabilecek iş birlikleri ve sorunun çözümüne yönelik yapılacak faaliyetlerin yer aldığı,

Öğrencilerin okulu terk etmelerindeki temel etkenlerin sosyolojik ve psikolojik nedenlerinin tespit edilmesi ile ilgili olarak;

- Öğrencilere ve velilere, devamsızlık konusunda toplantı yapılarak yazılı ve sözlü bilgi verilmesi, okula devam konusunda verilen cezaların neler olduğu hakkında bilgilendirme yapılması, veli telefonlarının e-okul sisteminde güncellenmesi, öğrenci bir gün bile gelmez ise velinin telefonla aranması ve sebebinin öğrenilmesi,

- Okul idaresi ve öğretmenler tarafından yoklamaların alınması ve e-okul sistemine işlenmesi konusunda sözlü ve yazılı bilgi verilmesi, ortaokullarda devamsız öğrencilerle ilgili sorumlu müdür yardımcısının belirlenmesi,

- Veli ve öğrencinin mevcut olduğu durumda, çocuk okula gelmiyorsa acil olarak devamsızlık mektubu, muhtar tebligatı ve kaymakamlık tebligatı yapılmasının sağlanması,

- Ceza kesilmesine rağmen öğrenci okula gelmiyorsa veliye hapis cezası verilebileceği bildirilmektedir. Bu kapsamda veli okula davet edilerek sözlü ve yazılı bilgilendirmenin yapılması ve tutanak tutularak imzalatılması, veli imzalamazsa iadeli taahhütlü posta ile yazının velinin adresine gönderilmesi,

- Okula devam etmeyenlerin yanında okula hiç kaydı yapılmayan öğrencilerin de bulunduğu, bu öğrencilerin e-okul sisteminden takibinin yapılarak, yine muhtarlarla işbirliği yoluna gidilmesi ve sürekli devamsız öğrencilerle ilgili okulların yaptığı iş ve işlemlerin raporlaştırılması ve takibine ilişkin gerekli tedbirlerin alındığı,

Bakanlığımızın 2016/5 sayılı Genelgesi doğrultusunda 2017 yılından itibaren Şanlıurfa İl Mevsimlik Tarım İşçisi öğrencileri takip ekibinin göreve başladığı, 13 ilçede ve mevsimlik gezici tarım işçilerinin yoğun olduğu okullarda takip ekipleri oluşturularak koordineli bir çalışma yürütüldüğü, hazırlanan formlar aracılığıyla öğrencileri eğitime kazandırma saha çalışmalarına yönlendirildiği, okul idareleri ve rehber öğretmenlerine yönelik bilgilendirme toplantıları, aile ziyaretleri düzenlendiği ve sorunun çözümünde gerekli olabilecek sayısal

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

edilen zorunlu eğitim çağındaki mevsimlik tarım işçisi öğrencilerinin listesinin ailelerinin gideceği ilin il milli eğitim müdürlüklerine gönderilerek misafir öğrenci olarak kayıt edilerek gerekli eğitimin alınmasının sağlandığı,

Şanlıurfa İl Milli Eğitim Müdürlüğü "Mevsimlik Gezici Tarım İşçileri İzleme Kurulu" tarafından, mevsimlik tarım işçisi öğrencilerin okula kazandırılması adına çalışmaların yapıldığı,

2019-2020 eğitim öğretim yılında; bir önceki yıldan 8. sınıftan mezun olan 44.052 öğrenciden 29.762 öğrenci Liselere Giriş Sınavına (LGS) girdiği, 3.589 öğrencinin sınavla öğrenci alan okullara, 2.060 öğrencinin özel liselere, 31.300 öğrencinin ise mahalli olarak sınavsız öğrenci alan liselere olmak üzere toplamda 36.949 öğrencinin çeşitli liselere yerleştiği, toplam yerleşen öğrenci sayısının (36.949), 8. sınıftan mezun olan toplam öğrenci sayısına (44.052) oranlandığında toplam yerleşme oranının % 83,87 olarak gerçekleştiği, sınavla öğrenci alan okullara yerleşme oranının %4,5 değil % 8,1 olduğu, YKS ile ilgili olarak son 3 yılda %11'lere düştü denilen yerleşme oranının; bakanlık müfettişlerince hazırlanan 2020 yılı denetim raporuna göre %23,9 olduğu

belirtilmektedir.